

Merijn de Boer, Grupa solidarnosti

Ljubić u ljevičarskom kontekstu? Ili ljudskom? Vrag će ga znati

Ono... kad pročitaš roman, a ne znaš što bi mislio. Što je ovo, bokte? Što da se o ovome djelu napiše? Čitaš i misliš kako će se nešto dogoditi, kako će radnja romana krenuti, a ono ništa. Mozak cijelo vrijeme na ispaši. Kao kod romana za dokone kućanice našeg uvaženog humorista i novinara Ante Tomića. Tema radnje: Ljubić. Obični Ljubić s par gegova koje je pisac najvjerojatnije pokupio od Ante Tomića. Naravno, zeza. Ali, to je tu negdje. Hej... pa čekaj, ovo je trebalo stajati u zaključku, a ne na početku. Ili ipak na početku? Vrag će ga znati. No ajmo mi na psihoanalizu knjige. O nizozemskom piscu Merijnu de Boeru nećemo kazati ništa. Još je mlad. Tek se treba dokazati. Vidjet ćemo kamo će ga književni put odvesti. Vidi se da se trudi.

U knjizi postoji neki uvod. U tom nekom uvodu opisuje se neki lik Bernard. I to je to. Ništa posebno. U drugom, najopširnijem dijelu romana, taj lik Bernard prisjeća se svoje prošlosti u kojoj je ušao u „kao“ neku ljevičarsku grupu zvanu „Grupa solidarnosti“. Ta grupa zalaže se za neke rubne manjine i odvajaju desetinu svog vlastitog novca za njih. Nešto poput dobrotvornog društva. I taj lik Bernard zavede neku udanu ženu Lizu iz te grupe. I „napravi“ joj dijete za koje nikada ne sazna. Putevi su im se nakon toga razili i nikada se više nisu sreli. Nastavili su živjeti svoje živote. Bla – bla – bla... Nešto kao igra sudbine. Dakle, tipičan Ljubić: Bernard – Liza – veza – dijete – rastanak – tiha patnja i čežnja. E sada, ono što bi se moglo izdvojiti kao neobično je što se ta ljubavna radnja odvija u ljevičarskom krugu. Pisac veoma vješto secira i ismijava njihov način života. Po tome je sličan Tomiću, s tom razlikom što Tomić ismijava desničare, a de Boer ljevičare. Ali, suština je ista. Nema među njima velike razlike. Kao ni među zadrnim ljevičarima i zadrnim desničarima. Ljudska glupost dobro opisana.

Prijelomni trenutak romana događa se između 122. – 124. stranice. Eh, tu je pisac definitivno puknuo. Pravi intelektualni proljev nad ljevičarima, nad njihovim načinom života i razmišljanja. Teško je imati volju za čitanje nakon toga, a ostalo je još dugih 240 stranica. Taj dio predstavlja vrhunac romana. Tu je trebala biti točka. Konačno zakucavanje. No ono što slijedi jedan je duguljasti, pomalo patetični Ljubić s pokojom humoreskicom. Dakle, opet ništa posebno, onako... osrednje.

Najgluplji odlomak, potpuno nepotrebno i besmisleno ukoričen u ovu knjigu, odlomak je broj 3, od 303. – 340. stranice. Romančić u romanu. Pokušaj pisanja krimića?! Ili psihološkog trilera?! Može se komotno preskočiti. Zbog njega knjiga izgleda deblja. Valjda mu je to jedina svrha ili da nam pisac pokaže da može pisati i krimiće. Daj se čovječe odluči: ljubić ili krimić? Što ti bi?

I što bi se još moglo reći? Roman ima nekoliko dobrih citatića. Evo, npr. ovaj sa stranice 228: „*Budi skroman, ne govori loše o drugima i ne prepuštaj se cinizmu. Optimistično ususret životu!*“. Iako to znamo i čuli smo bezbroj puta u različitim varijantama, vrijedilo je ponoviti. Drukčiju težinu to ima kad to kaže gospon pisac. Onda ovo na stranici 243: „*Samopouzdanje i sreća su usko povezani.*“ To se rijetko čuje, no zbilja je živa istina. Bravo za pisca! I to je to. Nema ih više. Zbilja nema. Ali zato ima obilje opisa seksa i svih mogućih varijacija vezano uz to. Valjda bez toga ne ide u suvremenim romanima. Bezveze i potpuno nepotrebno. Ništa se time ne doprinosi kvaliteti romana. Dapače.

Možda je najveća vrijednost u posljednjem činu (odlomku) romana. Glavni lik Bernard žali za izgubljenim vremenom koje nije proveo s voljenom Lizom. To vrijeme u njegovom slučaju iznosi 35 godina. Trka za karijerom odvela ga je nigdje. Promašio je život. I s tim se svatko od nas može poistovjetiti. Svi imamo te izgubljene trenutke u minulom vremenu, drage ljude koje smo negdje u prošlosti izgubili. Ostaju žal i potraga za izgubljenim vremenom. Stihovi francuskog pjesnika Alphonsa de Lamartina čine se prikladni kad se o tome govori:

*Tad volimo se! Nek` to vječnost bude mala:
Ljubav, ja i ti!
Jer svijet je brod bez luke, vrijeme, val bez žala,
prolaznici mi.*

Autorica nagrađene recenzije: Aneta Kunac, 4.c

3. mjesto

Projekt: Čitanje u fokusu, prosinac 2023.

Voditeljica: Goranka Lazić, prof.